

Uzskaites:

„Baltijas Sēmkopis” Administrācija, Ahr-Nigas Ralku-ecēla № 14, Puhziķu Sederta un beedra grahmatu-bodē. Vēl tam Nigā: Altbērga un Kapteina grahmatu-bodis. Zitās pilfehtās: wišās grahm.-bodis. Uf laukeem: pee pagastu-waldem, mahžitajem, skolotajem, zc.

Subinajumus, 8 kap par sīktu rakstu rindinu, nem pretim S. Allunans, Jelgavā; Seepinā, Behtis; S. Segalls, Bauktā, un administrācija, Nigā.

Baltijas Sēmkopja redakcija, administrācija un ekspedizija atronahs Ahr-Nigas Ralku-ecēla Nr. 14.

9. gads.
Nigā, 11. maijā.
Matja ar peesuhitšannu par pašti:

Ar Beelkumu: par gadu 3 rubl., beš Beelkuma 1 rubl. 60 kap
Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., beš Beelkuma 85 kap.

Matja ekspedizija un grahmatu-bodis faņemot:

Ar Beelkumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., beš Beelkuma 1 rubl.
Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., beš Beelkuma 55 kap.
Beelkums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Saimnezības nodala.
Gowu flaukšana.

Raut gan gowu flaukšana pate par fewi isleekahs it prašta leeta, tad tomehr daudš fainnezibās ta netop fahrtigi isdarita. Leelakās fainnezibās šho darbu beechi ween usdod neutzigameem laudim, kuri wineem nepatihlamo darbu mehgina padarit, zil ahtri un weegli ween eefpehjamš; ari masakās fainnezibās, kur mahju mahtes waj wiru meitas pašās mehds gowis flaukt, šho swarigo darbu beechi ween neishara ar prahtu un apdomu, tapehž ka tahš nesina, zil swariga ir laba gowu flaukšana, un labdi apstahli pee tam jaewehro. Tapehž pahrunasim ihfuma tahš swarigalās buschanaš, kas pee gowu flaukšanaš jaewehro.

Tai siad, zil beechi gowis jaflauž, sēmkopju domas ir dāshadas, jo dāshī flauž tikai diwas reišas deenā, kamehr ziti atkal apgalwo, ka labal trihs reiš deenā flaukt. Šhaī siad nu jaewehro par wifahm leetam ta buschana, ka peereetejuschā tesminā peens tikai tad atkal no jauna war rastees, kad tesmins istulšchotš. Bet mahžiti sēmkopji nu ir aprehinajuschī, ka gowš tesminā, zaurmehtā nemot, tikai 6700 zentimetri telpas; tā tad peena dšedseri war usnemt tikai pahri litru, 4 pupi weenu litru, wišs tesmins kopā trihs litri. Bet tā ka laba peena gowš neēd wiš tikai 9 litri, bet dāshrejš 16 lihds 18 litru peena deenā, tad gaischī fa-protamš, ka weena dala peena isfchērahš gowi flaužot. Tā tad no tam ween jau noprotamš, zil labi ir, kad gowi wairal reišas deenā flauž. Vēl tam wehl daudš-fahrtigi ismeļejumi ir peerahdijuschī, ka peens ir jo taukals, jo ihfatu laiku tas tesminā stahwejis, kā ari, ka peena atdalischanaš tulim pehž flaukšanaš daudš stipraka un bagatigaka, nekā wehlah. No tam redsamš, ka mehš dabonam neween wairal, bet ari labaku peenu, jo wairal reišu deenā gowis flaužam. To pašu ap-leezina ari ta buschana, ka rihra peenā arweenu masal tauku, nekā pušdeenās un wafara peenā, jo naktš latšču arweenu garafa, nekā starpas brihdis starp pušdeenās un wafara flaukšana. Tā tad jau wispahrigi jafala, ka gowis trihs reišas deenā jaflauž, bet it ihpafchi tas jadara pee jaunpeena gowim, kas daudš peena bod; jo tikai diwas reišas flaužot 12 stundas ilgā starpas laikā, fakrohtos til daudš peena tesminā, ka tesmins fahrtigi fapamptu un fahlistu.

Vēl tam wehl pee trihsrejšigās flaukšanaš waja-dsetu tā eegrofit, ka starpas brihšchi starp flaukšanaš reišam butu weenabi. Tā tad rihšods wjadsetu flaukt starp pulstien 4 un 5, pušdeenās un wafaršs starp 7 un 8. Zaur tahdu weenadu flaukšanaš laikā eedalischanu mehš apdroščinam neween augstaku, weenadaku un ilgat peeturošču peena daudsumu, bet dabonam ari labaku peenu. Kad flaukšanaš reišas nodibinatas, tad ari sinamš stundas loti smalki jaewehro, jo nefahrtiga flaukšana famaitā pat wislabalās peena gowis it ihfā laikā, gowim fahf peens aistrublt.

Vēl tam wehl pee flaukšanaš jaewehro, kā swarigš nosajizums, ka il katra gowš taptu ar wisleelato ruhpihu jo pilnigi isflautu. Tur, kur mahjas mahte pate neflauž gowis, tai wajaga fawas meitas waj kalpones stingri pahraudst, waj tahš ari peenahžigi un ruh-pigi isflauž. Ar flaukšanaš newajaga mitetees, kamehr ween wehl kahds pileens peena tel is tesmina. Jo pirmahtri, pehdejais peens ir wistaulakš, un otkahtri, zaur nepilnigu flaukšanaš peens fahktu ihfā laikā masinatees, neraugotees uf to, ka zaur peena palischanu tesminā, weegli war isgetees tesmina flimibas un peena laites.

Kad modernezibā wisleelakā tihriha jau wispahrigi neapejama wjadshiba, tad tas jafala it ihpafchi no flaukšanaš. Katru rihtu, eekam flauzeja sawu darbu us-fahf, tai wajaga gihmi un wofas jo tihri nomašgat un

matuš gludeni nosukat. Cepreelch flaukšanaš wajag gowš tesminu ar remdenu uhdni un schwammu nomaš-gat; wifus netihrumus, kas pee tesmina peelipuschī, wajaga jo ruhpihi notihrit, lai tee nekristu flauzenē un peena nefagahniku. Pehž nomašgahanaš tesmins ja-noslauka ar tihru, rupju drahtu. Vēl tam flauzejai ar gowim ja-apeetahš draudšigi un laipni. Slauzamo gowu grubščana un fščana, ja, pat rupja, bahrga us-leeegščana, kā to deemschehl neatihstitas kalpones beechi ween dara, stingri janoleeds, jo zaur tahdu apeeschanaš gowis top nemeerigās un fatruhsstahš, un peens netek wairš til labi. Labi ir, kad pirmos pahri wilzeenus noslauž semē un newis flauzenē, jo fchis peens, kas atrodahš pupšs, ir neween gluschī uhdnains, bet fatur beechi ween glosas un fahbus fchihstunus, kas zitu peenu famaitā. Tāpat ari flauzejai it usmanigi jaewehro katras gowš, ja, pat katra pupa peens, un nelahš peens naw jamaisa ar zitu, labo peenu kopā, jo zitadi ari wifu zitu, labo gowu peenu war famaitat. Tas jaewehro it ihpafchi pee trefna jeb tauha feera iigatawofšanaš. Alpgabalšs, kur feeru loti ruhpihi iigatawo, kā Dawarijas Algesā, flauzejš eeflauž is katra pupa pahri pileenu mutē, lai waretu pahrllezinatees, waj peens ari wefeligš.

Pee flaukšanaš wajaga tesminu pa preelšču ar rotam weegli glaudit un pee tam ari pupus lehtam staipit. Zaur šho glaudischanu gowei wajaga patihla-mahm juhtam rastees, lai ta peena neaisturetu. Pa preelšču jawell lehtam, bet tad ar wifu roku un arweenu ahtraf, kamehr is abeem pirmajeem pupeem peens wairš ar šipru strauimi netek. Tagad turpina flaukšanaš tikai ar ihfchī un garo pirštu, lai isdabutu pehbejo pileenu peena. Pehž tam dara tāpat ar abeem otreem pupeem.

Dāshahm gowim ir tas nepatihkamais eeradums, ka tahš flaužot meerigi nestahw, zaur ko peenu it weegli war isleet waj zitadi kā famaitat. Pret šho netikumumu ir atrahš it praštš lihdselšs, kas pahrahw eelch tam, ka nemeerigai gowei aukstā uhdni famehrzetu luyatu uf krusa usleek. Tad gowš stahw gluschī meerigi.

Jannu tihtraru usaudšinaschana.

Tihtraru usaudšinaschana naw nemas til grehta, ja tikai ir wjadshigās telpas un par putneem labi ruhpe-jahš. Par wifahm leetam teem wajaga faufas, Altas telpas, kura wehl labaka, ja tai ir grihda; tad putni jatura loti tihri. Tapehž putnu kuhš pahri reišas deenā tihri jaisflauka un ar smiltim jaisfaisa. Bet wafaršs putneem janoleek mihtī salmi preelšč gutas.

Pirmā bariba lai ir wahriti un fahapati pauti; preelšč dšerščanas dodi teem faldu peenu, wislabal patlaban flauktu. Pehž kahdahm deenam peelez pee paut-tem smalki fahapatas nahtras un smalki fahrupinatu baltpenu, kuršč nebut nedrihtī but fahbš, bet il deenā no jauna jagatawo. Pee fchis baribas putns aug brihnum brangi, it ihpafchi, ja tos it fahrtigi pehž katrahm 2 lihds 3 stundam ehšina. Labi daudš solumu tih-tareem ari loti wefeligi un tapehž pehž 14 deenam nah-trahm war peejaukt fahtri ari fahapatus peluschkus, kuruš tee arweenu labprahit islasa; tomehr pauti teem arweenu mihtaki. Bet tā ka pauti taptu wehlah par daudš dahrgi, tad tos 14 deenās arweenu pamafina, dod pautu weetā wairal beefa baltpena un wehlah ari lehgas, kas uhd-enti labi jaismehržē, bet nebut naw jawahra un kurahm wajaga but puslihds faufahm. Wehlah pehž kahdahm 6 lihds 8 nedekam, raugotees pehž tam, kā zahlischī pee-auguschī, teem dod smalki fahapatus kartufelus ar labi-bas strotejumeem, smalki fahapatu gaku un fahapatahm legdu un beechu lapam, kā ari falateem. Ta teem ir loti patihlama bariba, kurai wajaga but smarfchigai. Ari šipolu un loku laktus tee mihtu. Salda peena

weetā tee dabon fahbu peenu, til daudš, zil grib, ja ir wefeli. Pee smuka, Alta laifa tos iswed maurinā, kur tee labprahit meklē tahrprius; bet no rafas, aukstuma un lectus tee šipri jafargā. Tapehž it labi, ja tuwumā ir masa buhdina, kur tee no peepescha lectus war twer-tees. Pee karšos faules tee labprahit usmeklē ari pa-wehni.

Kas darams, lai wezaki, palaišti kofī atkal bagatigak nestu auglus?

Lai wezi, palaišti auglu kofī atkal auglus nestu, wajaga wispirms kokeem jo bagatigā mehrā apgahdat jaunu baribu. Tas panahlamš wislabal zaur to, ka ap kofu lihds 25 zentimetri dšiki apleek trefnus gowu isfah-rijumus; tomehr pee wezakeem kokeem isfahrijumi ja-leek tahdu metri no kofa atstatu, jo wifas smaltās fa-nites, kas der preelšč baribas usnemšanaš, ir ahrypū fchi aplola, bet jo plafchi ispleščahš un tapehž ari mehflō-jamā weeta labi plafcha. Šchis darbs jadara pawafari, tillihds ka seme atlaidusehš. Tāpat kofus war atjau-not, kad wiru fahnes zauru pawafari ar wirzu apļē.

Driš darbs pahrahw eelch tam, ka is kofa krona wifus faufos un nedertigos sarus isgreesh un it ihpa-fchi uf to flatas, ka kofa kronis eelchpufē dabon gaisu. Pehž tam wjadshēš pee sinameem apstahleem weenu daku no šiprajiem sareem lihds pufei nogreest (nosahget), lai tee atjaunotos un kofu mudinatu uf jaunu atwasu dšihščanu. Pehž kahdeem gadeem, kad apgreestajeem foreem jau labi pagari, jauni sari atauguschī, war ari zitus sarus apgreest, kamehr kofa kronis tahdā wišē pilnigi atjauņoēs. Greesuma weetas wajaga drihšā laikā pehž greeščanaš ar kofa darwu waj kofa wastu nosmehtret.

Greeščanu un ispuješchanu war il fatris zil nezil apdomigš zilwešs patš isdarit, kaut gan, sinams, arweenu bus labal, ja kreetns kofu dahrsneekš pee rotas.

Tahlahs darbs ir wezās mijas nolafschana, tāpat no zelneem, kā ari no refnakajeem sareem, kas japadara rudenī un ja-afahrtu il gadus tāpat kā mehflōschana.

Tā aplopti wezi auglu kofī atspirgs it ahtri un nefchš no jauna auglus, tikai newajoga tos atkal no jauna palaišt wezā buschana.

Wispahriga dala.
Kahdā augstškola Latweeschu jaunekleem derigaki mahzitees?
(Beigums.)

Kur tadeht kreetnaki teek mahzits, waj kreetwu augst-školas, waj Lehrbatā, lihds fchim laikam wehl naw redsamš. Mehš pašhšim kreetnus filologus, gan Lehrbatā, gan Kreetwijā, bet esam ari redsejuschi loti wahjus walodas pratejus, kā tur, tā ari fchē.

Bet ta leeta ir fchi: Latweeschu jaunekleem, kuri grib ar filologiju nodarbotees, ari tas ir jaewehro, kur pehž mahzibas kursa beigšanaš wineem bus japelna maife. Ja wiri grib palikt fawā dšintēnē un droščhi un meerigi dšihwot, tad wineem ja-afakahš no fawas tautibas; jo Baltijas školās, tā sinams, walda Wahzee-šchi. Mufhu Latweeschu filologi, ja negrib sawu tau-tibu teegt, mehds dotees uf Kreetwijū, kur teem, ja naw mahzijuschēes Kreetwu uniwersitetēs, loti grehtī eet, ta-pehž ka nesin beesgan pa kreetwifki.

Sinama leeta, ka jo lehtaki mahzamees fweščas walodas behrna gaddš, un jo wezaki paleekam, jo greht-taki mums nahfahš fweščas walodas eemahzitees. Lehrbatas studenteem, zil es esmu dširdejis, wairš naw eefpehjamš Kreetwu walodu, kā peenahlahš, eemahzitees.

Es pashu bijushus Tehribas studentus, loti mahjitus, gudrus, apdashwinatus wihrus, kurei wairai la 30 gadus dshwo Kreewija, bet runa pa kreewiski loti wahji. Tas nahl no tam, la wizi shlufshi pa kreewiski mahjitees tilai sawa 27. waj 28. dshwes gada, kad jau bija pa wehu. Tapehz es latweeschu filologem, kureem warbut Kreewija bus jadshwo, dotu to padomu, pee laika mahjitees pa kreewiski, t. i. eestahtees Kreewu, ne Wahzu augstkolads.

Ka Tehribas medizinas fakultete ir loti laba, Wahzeeshi gan ispausch pa malu malahm. Pat Kreewija dshwo dauds dakteri is Tehribas daschdashedi: dascham ir praktika, dascham naw nekahdas un jadshwo nabasiba; daschi Tehribas dakteei metushchi Kreewija daktereshanu pee malas un palikuschi par rakstu wedeseem, tirgotajeem, skolotajeem u. t. j. pr. Stary Kreewu daktereem, sinama leeta, ari tahdi, kureem, lapat ka Tehribatneekem, jadshwo bes praktikas un jamei daschu reisi ari daktereshana pee malas. Mehs redsam tahdel, ka kreetni un nekreetni dakteri isnahl ka is Tehribas, ta ari is Kreewijas augstkolahm; mums naw tapehz jadoma, ka Kreewija nemanha tikpat labi, ja ne labaki, ka Tehribata. Labu praktiku nedod wis diploms, bet pascha zilweka weikliba: slimneeks mehds pehz ta daktera kuhiti, kuresch wairakeem slimneekem ir palihdsheis, kas laipnaki isturabs pret semeem kaulizeem, kas nesaunabs ari us zela isnahl pee raseem, ja atwesta nabaga sewiara ar falaustu lahju), kas nabashtam palihds ar par lehtaku maksu u. t. j. pr.: slimneeki mehds reti prafit, kur dakteris mahjitees.

Kur medizinas fakultete labaka, waj Tehribata, waj Kreewiseme, ir geuhri teikt, bet saprotama leeta ir ta, ka Peterburgas un Maslawas medikeem ir tas leelais labums, ka tee sawas slinnizads ar dauds wairaf slimbahm war eepashitees, neta Tehribata, jo slinneeku flaitis Peterburga un Maslawas ir dauds leelais, neta Tehribata, lai ari us Tehribatu aishwed dauds slinneeku no wisas aplahitnes. Peterburgas un Maslawas mediki wairaf war is paschas dshwes, is paschas slimbabs pahrleezinates. waj lahda ahrteehana deriga, waj ne.

Teologijas fakultete preeksch lutertizigeem mahjitajeem pee Kreewu uniwertitetem naw; tahdel, kas grih pa mahjitaju palikt, tam jabrauz, waj grih waj negrih us Tehribatu.

Pehz mahjibas jaeewehro ari mahjibas laiks, jo ne wiseem jaunelkeem bus eespehjamis, ilgus gadus no wezakeem naudas dabut preeksch mahjischanahs. Jadoma, ka, zaur zaurim zemet, Tehribata mahjabs ilgaki, neta Kreewu uniwertitees. Tehribas studenteem ir eerafscha, pirmo laika nestrahbat. Tikai tee, kureem masat pee rotas, tura semestra gada kahdu ekfameni, lai waretu atswabinatees no maksaschanas par kolegijahm. Pirmo studiju laika Tehribas studentu beeshi mahjabs weefnizads alu dsert, leelitees un par wisadeem neelkeem sawas beedrus „isaijinat.“ Tahda dshwe dascham til labi patihl, ka pawisam aismis, tapehz us Tehribatu nahjis; wusch kaitu deenu fahel weefnizads, katru deenu wairaf atradinabs no nopeetna darba un katru deenu grimst jo dshlaki paradads. Dascham labam Tehribatas studentam paradu dehl is uniwertitees jaishtahsahs, lai netiktu isflehgis; tahds tad mehds wehl Tehribata dshwot, wehl jeredams uniwertitee eestahtees, lihds wina paradi naw til leeli, ka tam pat is Tehribatas projam jabezh un jamele kahda masa weetina, lai butu eespehjamis paradus famakjat weeshi ween war Tehribata atrast studentus, kas kahdas 8, 10, 11, ja, wehl wairaf gaddas, newar kurju beig.

Turpretim Kreewu augstkolads mahjibas laiks aprobeshots: katra gada ir jatur ekfameni; us katru kursu ilgaki ka diwus gabus naw atwehlets palikt; ja, daschads Kreewu augstkolads ir pat noteikts, us zil kursesem pa diweem gadeem. Ta tad Kreewija neweens studentu 9 waj 10 gadus ne muhscham nefeshsch weena fakultete. Wei 7 waj 8 gaddas Kreewija gan daschi strahdigi, apdashwinati studentu beids kuru diwads augstkolads, jeh diwads fakultetes; un kahdu studentu, kurei diwads fakultetes kursu beigusch, Kreewija naw majums. Ap scho laifu ari weens no muhschu tauteescheem beids kuru jau otra augstkolada, Peterburga. Kreewija katres studentu jau no pirmo laika ir peespees is pee darba, jo winam jau pirmo gada jatur ekfameni; pehz ekfamaena pirmo gada, ja tas labi idwees, Kreewu studentu speeschabs pee darba, lai waretu ari otra gada noturet ekfameni, tee puhlejabs, lai nebutu us kahdu kursu diwi gadi japaleel, un tahda wihse wizi wifus ekfameni noleel un ihfa laika beids. Ekfameni no pirmo kursa us otru mehds Kreewu augstkolads jo weglaki but; jau geuhrtaki

*) La nesen kahda no muhschu tauteescheem, kuresch Tehribatas uniwertitee kursu beids, tureja par konnu iswahki us zela pee raseem, un atrahdija kahdu nabaga ferehsku ar falainu lahju, tahdel ka wahai nebija palihgu, tad wizu butu eespeuschhi daktera isab.

ir ekfameni no otra us trescho kursu, un no trescha us zeturto. Muhschu Baltijas abturienteem, kurei wahji prot pa kreewiski, newajag tahdel bhtees no ekfameem Kreewijas augstkolads; jo Kreewu profesori isturabs laipni un nepagehr pirmos kursas flaidru Kreewu walodas prafchano no studenteem, kurei naw dshmufchi Kreewi, un naw mahjijufchees Kreewu gimnastijas.

Tal nu ar mahjibas laiks butu ka budams, jo katres no mums wehletos kahdu gadu ilgaki palikt uniwertitees pilsehta, bet ta leeta ir ta, ka jaunelkeem bus Tehribata loti geuhri dshwe, ja wizu wezaki katru gadu newarehs dot wifmasal kahdus ischetri simti rublus. Ar masu naudas krahjumiaw Tehribata newar mahjitees, jo tur ari ir wifsh loti dahrgs un privatstundas, waj ari zitu kahdu darbu neatradshs til lehti masaja Tehribatas pilsehtina. Kreewijas galwas pilsehta turpretim kreetneem jaunelkeem ir gan eespehjamis, lai tas nu ari nebus bes puhlina, ar masu naudu zauri speestees, jo pirmakurt Kreewijas uniwertitees ir wairaf stipendiju, neta Tehribata, otrakurt Kreewijas galwas pilsehtads war privatstundas waj zitu kahdu darbu lehtaki atrast. Privatstundas muhschu Baltijas jaunelkeem bus wehl weglaki atrast, neta Kreewieem, tahdel ka tee prot Wahzu walodu, kuru gan ari mahza wisas Kreewijas skolads. Maslawas un Peterburgas ir pat tahdi studentu, kurei til dauds naudas fapelna, ka wizi neween paschi isteel, bet wehl kuhita naudu us mahjam saweem wezakeem un uktura sawas bralhus un mahhas Baltijas skolads.

Weenam no maneem beedreem bija wairaf ka tuhstots rublu preeksch studeeshanas, ar ko tas Kreewija butu loti labi istizis. Bet wusch aishrauga us Tehribatu, eestahjabs korporazija, un trihs semestrads ne til ween, ka noteheja wifu sawu naudivu, bet eekrita wehl leelads paradads. Pa wifu scho laifu wusch tilai kahdas desmit reisas ir bijis uniwertitees ehla. Tagad wusch ir Baltija par aprinkla skolotaju un maksu no sawas masas pelmas sawas leelads paradus.

Zeturta leeta, kura katrom jaunelkim jaeewehro, ir weeta pehz kursa beigam. Peterburgas un Maslawas juristi neween Kreewija, bet ari pascha Baltija teel wairaf zeeniti, neta Tehribatneeki; jo Riga wifwairaf zeeni un bishstabs muhschu juristus, kas Kreewija mahjijufchees. Kreetnam medikum, kas slinneekam war palihdsch un naw wifai naudas lahrgs un lepnis, ir wifur laba praktika, jo slinneeks neprafa, kur dakteris mahjitees, kad til war palihdschet.

Latweeschu matematikeem un filologem, kas sawu tautibu neleds, ir muhscham geuhri weetu dabut pee Baltijas gimnastijahm, waj tee ir Tehribata, waj Kreewija mahjijufchees, un ja teem butu jadshwo Kreewija, tad teem gan deretu pee laika ar Kreewieem eepashitees.

Geuehrojami ir ari paschi uniwertitees pilsehti. No Tehribatas studenteem beeshi ween dshrdams, ka Tehribata loti jauks pilsehts, gul loti jauks weeta u. t. t. Ja Tehribatu ar zitu kahdu aprinkla pilsehtinu salihdsina, tad Tehribata ir gan jaukala, — ko Tehribatas studentu, kurei leelakas pilsehtas naw redsejufchi, ari mehds appagalwot. Tehribata ir mas pilsehtinsch, gul pee masas upites, kuras uhdens wasara naw wifai flaidris, katra eela ir kahdas diwas weefnizads, katra weefnizada muhscham atronabs kahdi peezi waj seeshi studentu; weena puse Tehribata ir kals, us kura shahw kahda weza, fakrituse basniza, kas esot loti flaitisa; netahl no basnizads lepojabs „Meina“ tehws, kuru nesen wehl paschi Tehribatneeki gribeja „pafahrt“ u. t. pr.

Wifapfahrt Tehribatai ir weefnizads, kuras ari war ukturetees, ja pascha pilsehta ir apnizis. Teatra, operas, kongertu namus, musejas, bishchu galerijas Tehribata ne atrahdij. Es pasinu Tehribata studentu, kurei baidijabs no saweem beedreem: wizu wezaki teem bija eekelusch, lai fargajabs no ziteem studenteem, lai nedd winem naudu us parada, jo tee ne muhscham neatidos. Schee mahtes dehlini tad ari behga us ziteem studenteem, ka no swehreem, sehdeja tilai sawa isbahina pee grahmatahm un palika beidsot ahrprahitigi, kas ne muhscham nebutu notizis Peterburga waj Maslawas, kur pat masu maksu walas brishchads war klaukitees wiflabatos mahstlenceelus un apmeklet wiflabatos teatrus, ja negrih ar beedreem eepashitees. Pat us teelpilsehta krahschahm eelam, pee gresnam bodem war par wetti jau daud lo mahjitees, lo maspilsehtneeks ne muhscham nereb. Tehribata sweeschu tautu ari naw. Studentu pashstabs tilai ar studenteem, kurei gandrih wif tilai is Baltijas un pa teelakai dala tura fewi par simtkeem Wahzeescheem; zaur to Tehribatas studentu paleel weenpufigi, wizi ahhitsh par isghitoteem zilwekem tilai kos, kas mahjijufchees uniwertitees, weenalga waj tee kursu beigusch, waj ne. Wifus zitus, kas naw mahjijufchees uniwertitees, Tehribatas studentu neaktshh par fewim lihdsigus un nofauz wifus par „knoterm.“ Daschreis gababs peedshwot, ka Tehribatas studentu tura tilai fewi

par teem wifu gudraeem un leelakeem wihreem. Turpretim Kreewijas galwas pilsehtads fateelabs laudis un studentu no wifadahm tautam un lahrtam; tautas un lihds ar wirahtm studentu, mahjabs zeenit weens otru. Peterburgas un Maslawas studentu, kas wairaf kauschu redsejufchi un atraduschhi katra tauta sawas labas ihpafchibas, jo paschaki flatahs us dshwi un laudim: wifil zeeni zilwekus no wifahm lahrtam un wifahm tautam, un zeeni tos newis pehz skolam, kuras tee mahjijufchees, newis pehz korporazijam, kuras tee saki dshwofusch, bet pehz wizu kifuma un kreetnuma.

Rahds hijis Tehribatneeks.

Rahds wahrdinsch „Nahdraweetim.“

„Dakt. Seml.“ sch, g. 14. num. lastidams „Brulle-naju wifniti,“ tur ir sawu wahdu usgahju. Tomehr kad tas te nepareisi leetas, tad lahdsu zeen. red., man uskaut „B. Seml.“ par to kahdu wahrdinu peeminet.

„Nahdraweetim,“ isflaidrodams, kahda kahrtel nel. Kronwalda laika Latw. raksti mudschet mudsejufchi aif jauneeem, paschaitsteem wahrdeem, „behdigeem pehrtihbas augkeem,“ sakahs, ka waretu schat sira peeminet ka kuriositetei kahdu grahmatahm no Nabantu Schano, kura Schillera deewiga drama „Wilhelms Tella,“ ta fatot, „swabadi ahtshaita.“

Es gan waretu schauitees, waj tas shmejabsh us manu tulkojumu „Schweizu waronis,“ kad tur nebutu flaidri mans wahrdis peeminetis, lo tulkojumam esmu ustrahits — jo kai grahmatahm neatrodabs wis Schillera „deewigads“ dramas ahtshaitajums, bet til Frantscha Hoffmannas stahsa „Wilhelms Tella“ tulkojums, ar weenu paschu flatu is Schillera drama. Kad „Nahdraweetim“ manu tulkojumu lasjis, tad man jafschauabs, waj wusch ari Schillera dramu pashst, kaut gan to fahz pat „deewigu“; jo to dramu ar mana stahsa originalu salihdsinot, neweens newarehs teikt, ka Hoffmannas to ahtshaitajis. — Bet jo wairaf „Nahdraweetim“ wilabs, manu stahsinu pa-augstinet par „kuriositetei“ jaunu wahdu taitshchanas sira, jo newaru tur atrast neweena jauna wahra, lo butu patit itahjis. Bet ja „Nahdraweetim“ tad wahrdis „augstneeks“ (lo ari nesemu weens patit „taishis“) pamudinajis, manu grahmatahm peeminet sawam peerahdijumam par peemeeru, tad butu grehls ta laika jaunajeem rakstneekem pahrmest pehrtihbu, jo zitu noseegumi tai sira tad butu jo newainigaki. — Un par sawa pirmo tulkojuma grehkeem ari zeru no „Nahdraweetscha“ peedoshanu, eewehrojot, ka tee mani jaunibas grehki, (jau no 1873. g.) un jaunibas grehki jau topot peedoti. Rabantu Schanis.

Daschadas sinas.

No eekschemes.

No Rigas. Kroneschanas swehtki tiks swineti topa no wifahm Rigas Latw. beedribahm, kas jau isflubinat no kroneshanas swehtku Latweeschu komisijas. Ja negadifees nekahdi neparedseti schteeshi, tad wifsh notika pehz schahdas kahrtibas: 1) Deewalposchana Rig. Latw. beedribas nama; 2) Swehtku gahjeens no Rig. Latw. beedr. nama us pili, lai waretu isfahit padewibas jabshts Keisaristahm Majestetem; 3) Goda meelats Rigas Latw. beedribas nama ar musiku un dshedafchano; 4) Wakata Rig. Latw. beedribas nama illuminazija un musika.

Bes tam nolemtis no Rigas Latweeschu pufes topa ar Kreewieem kroneshanos deena vameelot fara wihrus un preeksch tam krait naudu zaut fewischlahm naudas parafshichanas issem.

Austra. Zeturdeen, 5. majja beedribas dome notureja sawu mehnescha sapulzi, kura beedribas mantas sinatajs dewa pahrfatu par beedribas naudas shahwofli lihds 1. majjam. Lihds 1. majjam beedri bij eemafajufchi 64,072 rubl. 49 kap. Pirmads majja deenas no jauna ir eemafati kahdi 68,000 rubli. Scho ewehrojot, walde us preekschneezibas preekschlikamu weenbalfigi nospreeda, pitki 4. fugi „Jupiter,“ kas atrodabs Londona, ir buhwets 1864. gada no ofola toka, ar kapara bullahm. Rugis ir 680 reg. tonnu leels un lahde 950 tonnus oglu. Klase fagam ir „Veritas“ 3/8 L. 1. 1. lihds septembram 1884. g. Pehz schoden is Londonas dabutads telegamas, „Jupiter“ ir noprehts par 45,000 markahm. Par wadoni preeksch scha fuga beedriba peenehma kapteini Ratli Johansenn, is Rigas.

No Rigas Maleenas. Wihlais Semkopi, tu la mihlesch weeshi apzeemo muhs un, redsedams kahdas wainas un netikumus, arweenu wifus isgrahit, tad palihdsi mums ir scho reisi. — Tagad, kur pawafaris jau

atnāhjis, lauzineekem, dauds darba dehl, nav eefpeh- jamš muhs fchē pilfehā apmeklet, zaur lo mums zelahs dofchē grehtumi, ihpafchi maišes sīnā, par lo, turpretim, wiſwairaf Schihdi preežahs, jo wireem tad zelahs le- lafa pelna. Tā mat pag. g. septembra mehneš gad- jahs mittu ſudmalās, leclā Reeper-eclā Nr. 47, rediet, ka tur pee malſchanas tika uſ weena mehra rudſu no 10 lihdi 12 mahz. Klijas klahjt jauktās. No eefahluma domāju, ka to lecl darit patš ſudmalu ihpafchneekš, bet wehlaki dabuju ſinat, ka to dara kahte uſ taħš pačhaš eelaš Nr. 39, diſhwojofchš Schihds Rabinowič, kuſch dſenot ar maſakeem bodneekem leelu andeli; turpretim patš ſudmalu ihpafchneekš malet tikai ſklaidruš rudſuš. — Butu loti wehlejamš, ka tee, kwei ſin minetam Schih- dam lihdiſguš meiſtaruš, iſrunatu par wireem atflahči laikrakſtōš; lai publika ſinatu no taħdeem iſfargateōš; otrklahrt, labi butu daritš ari taš, ja laikrakſtōš iſfludi- natu ſawu preži tee, kureem labi un tiħri mitti.

Jauņzeema Pauliā.

No Wiſemes ſemneeku puſeš uſ kroneſchanas ſwehtkeem Maſkawā, aiſbrauza 2 Latweeſchi un 2 Igauui, un no Sahmu ſalaš 1 Igauniā. Wini dewahš zeld jāu iſgahjuſchā nedelā. Latweeſchu deputati iraid: Diklu pagasta wežakalš Jāhniš Maſrožš un Gotħarda pag. wežakalš Juriš Kalniſch.

BaltiĿas, newiš, tā „Balt. Wehtin.“ teitiš, „Wiſ- ſemeš.“ domeru pahwaldes perſonālā, tā „Riſchfl. Wehtin.“ diſredieš, drihſā laikā notihſhot ſwarigš pah- groſhjuš.

Ji Iſchhiliš. Ar ſteigſhanu tapa pee mums pirmo leeldeenu jāuni teeaš wihri ſwehrinati, lwei uſ nahloſheem trim gadeem eewehleti un apſiprinati. — Kā no drofchāš puſeš diſredamš, tad muſhu wejam preeſchfehdeſatam jāu ſen apħahrt tee gadi, kur taš tā amatā wairš nedriħſſetu but, ko uſrahda kaħda akte, kura no tagadejā draudſes lunga atraſta. Pee daſchahm teefam noſpreeſhš, ka jāu no 1873. gada narw brihw wairš winau par teeaš wihru wehlet, bet wiaſch piſnuš 10 gaduš ir gahjiš pahraſ.

Ditōš leeldeenāš ſwehtlōš iſriħkoja muſhu labd. beedriba weeſgu wakarū; publikaš bija mehreni. No kaħtibāš komiſijaš butu jaluhdi, uſ preeſchu gahdat wairaf pat kaħtibu. — Muſhu frogu diſhwe paſtaħw arweenu tā bijuſe, jo pa ſwehtkeem diſhwojohm akka- liti ſaukti. Man gadijahš kaħdam frogam gaream braukt, kur itin labš kauſchu pulzinhſch preežahš pee jauka mahkloš muſka, kaš kaſtaħweja i 3 wihreem, ar wiholi, baſi un tauri. Diſredieju, ka diſhwotš ſaki lihdiš gaiſmai. Reiſi gan ſuhdiſiba eefneegta, bet tomeħr wehl netop ee- weħrotš noſajijumš, ka tik lihdiš 11. ſunduai brihw frogu turet walā.

—n—

No Balfmanēš. Deeſā ſeema noſufa ar faulči ween, tā ka nemāš neſagohlahš leeli pludi, uhdens pa leelakai daſai ſagahja ſeme, jo ta bij kaufa no peħrnāš iſſat- ſchanāš; akaš ir tagad gandriħš tilpat tuſchāš tā biju- ſchāš. Seemaš ſehja, tā rudſi un tweeſchi, ir, paldees Deewam, ſeemu labi iſzeetuſchi jemi diſlā ſneega. — war zeret uſ labu plauju.

Mudraiš.

No kalpu puſeš. Jiſ weegli Saukaš ſaimneekam atbildet kalpu aiſſahwetaĵeem, par to war no wira pa- ſcha pawirſchuš apdomatā rakſta ſpreeſt. Zeen. ſaim- neek! ja S. Igš pateeſi ir gribejiš Juħš til tadehl ap- wainot, ka ne-efet dewuſchi kalpeem 10 rublu wairaf, bet majol, neklā giteem gadeem, tad waret gluhchi mee- rigi nahloſchdš gaddš wehl pa 10 rubleem nowilt, un ar tāpat atbildet, ka Juħš ne-efet pee tam wainigi. Bet tad Juħš praſti, tadehl Juħš eſet tik gudri, ka pat zaur laikrakſteem proteet ſawaš griħlodamahš teeſi- baš aiſſahweč? Kadehl til lepmi par Saukaš ſaimneeku ſauzateš, un ar diſhwojat, tā godigam ſaimneekam pee- lahjahš? ... Waj tad ir Juħš tilpat iħſi atbil- detu: „Manš tehweš bij ſaimneekš, winau bij kalpi, wiaſch ſuhlija mani ſkolā, un tadehl man ir teeſibaš paħehret, lai par manu gudribu ſamalkā.“ A—ſ—p.

Zelgawa. Kurſemeš gubernatoriš lihdi ar ſaweem pawadoneem ſreſtu Wiwenu un Edoleš baronu Behru jāu aiſbrauziš uſ Maſkawu, peedaliteš pee kroneſchanāš ſwehtkeem.

Kurſemeš pagāſtu deputati, kaš uſ Maſkawu aiſ- brauza, ir ſchee: no Juſticeš aprinka — Kalkuhneš pa- gaſta wežakalš Mikeliš Wanagš; no Jauņjelgawāš aprinka — Uindeš pagāſta wežakalš K. Weſchpuke; no Pauſklaš aprinka — Kundaleš pag. wežakalš Kar- liš Weſmanš; no Dobeleš aprinka — Dſchuhſteš pag. wežakalš Ludwiģš Čahņā; no Tulumā aprinka — Gentiſchu pag. wežakalš Jakobš Strautmanš; no Taſku aprinka — Abiawas pag. wežakalš Janiš Reini- ſeldš; no Kuſdigaš aprinka — Skrudāš pag. wežakalš Kriſtš Behrš; no Wentſpils aprinka — Dundangāš pag. wežakalš Karliš Romiģš; no Aiſputeš aprinka — Kaſdangāš pag. wežakalš Peterš Maſkeiš un

no Grobiņāš aprinka — Rugawāš pag. wežakalš Pe- terš Jurjānš.

Terbata. Kā jāu ſiāotš, 2. maijā Terbata atbrauza ſenatoriš Maſaſeina Igš, pawaditiš no trim eereħdraem. Wolkala wira ſagaidija: Wiſemes ſchandarimu preeſch- neekš, generalmajorš M. Laſš, gubernāš prokuroriš N. Miſoſjedowš, weetigaiš pilfehāš galwa, poliģijmeiſtarš un zitaš perſonaš. ſenatoriš nometahš Londonāš weeſ- nižā. — 3. maijā ſenatoriš fungš apmekleja uniwereſiteti un weterinar-inſtitutu, kur winau ſtaħdijahš preeſchā profefori un lektori. Uniwereſitē zeen. rewidentš apſta- tija daſchāš auditorijaš un fiſſikaliklo kabinetu. — 4. maijā wiaſch gribejiš apmeklet zitaš Terbatāš mahģibaš weetaš.

Kreewu laikrakſti paſneediš ſaweem laſtajeem laħgu laħgeem ſiħlafāš weħtiš par Latwiģāš eemihneekem un wira ſaħſiħweš labahm un launahm puſem. Scho awiſ- ſchu weħſijumi, taiſnprahģibaš ſinā, loti iſſchħirahš no Baltiģāš Wahģeeſchu un aħreemeš prefeš, kaš ſawdš ſpreedumōš pahr muſhu tħ meeru miħtojoſchu tautu, iſturahš naidigi. Waj briħnumš, ka no taħda nai- diga praħta aiſneemtaš prefeš rakſti par Latwee- ſchu un Igaunā tautam, it kā no aulāš ſagroſiti! Žitadi to redſam pee Kreewu laikrakſteem. Paģahjuſchā gadā beechi ween loſſjahm Kreewu awiģeš un mehne- ſchu rakſtōš maſakuš un leclakuš weħſtiģumš iſ Balti- ğāš, kaš, ſawu taiſnu un godigu uſſlatu labad, pelna wifu aſiħſchānu. Loti ſwarigi rakſti atradaħš nedelaš awiģe „Kreewija“ jeb „Рyceь“, par ſemneeku, bet it ſewiſchli par kalpu likteni Baltiģāš gubernāš. Šchi awiģe ſawuš rakſtuš ari ſhogad wehl turpina. Mehne- ſcha laikrakſtiš „Kreewu Praħtiš“, „Руская Мысль“, ſcha gada iſdewumā, mara mehneſcha graħmatā, at- ſtaħta laſtajeem, tā Baltiģā gahjiš muſhu ſemneekem ſenatōš laikōš. Pirmā nodala eemem 40 leelaš lapāš puſeš un dod pahſklatu par to, tā iſgahjuſchā gadu ſinteni iſſlatiģeš Baltiģā, kaħdaš buſchanāš tur wal- dijuſchāš. Pirmā nodala kaſtoħdita gauſchi intereſanti peħj ſakteeem un laudiģa ſpreedumeem. Peħj rakſta ſa- tura ſpreeſhot, waram domat, ka rakſtiš turpināfeš wehl kaħdāš diwi graħmatāš. — Latweeſchu laikrakſteem nu ir taħdš ſtaħwoklis, ka teem dauħreij ſaģeſch klufu par loti ſwarigahm leetaħm, ko muſhu weģtehwi nebaģtāš deenāš peediħwojuſchi, un kaš muſhu baģtāš deenāš noteek. Tikai Wahģu awiģe „Die Heimath“, iſtu- rahš godprahģigi, un to waru wiſeem teem eeweh- let laſſchānai, kaš Wahģu walodu prot. Muſhu „mahģiteem“ Latweeſcheem, tā ſkolotajeem, ſkriħwereem un ĵiteem, ſchi awiģe buš par labu pabaģitu. Wehl leelata ſwabadiĵa, neklā Wahģu awiģem, ir Kreewu lai- rakſteem, kaš Baltiģāš leelaš apſpreeſdami, war piħnigu taiſnibu, ſaktuš neſlehģdami, rakſti. Tā tad ari Kreewu rakſtōš uſejam daudš baģatu ſinū par Latweeſchu ſemi, kaš Latweeſchu paſchu laikrakſtōš nemāš newar eelchā nahči; til maſaš druģitiģāš, un pee tam, ne taħš wifu ſwarigaģāš, daſchi Latweeſchu laikrakſti, iſ Kreewu rakſteem war iſnem un paſneegt Latweeſchu publikai. To eewehģodami, mehš darām uſ mineeem Kreewu lai- rakſteem, toš uſmanigūš, kaš Kreewu walodu prot, un kam ſchee Kreewu laikrakſti, warbut pilfehčtu bibliotekāš, ſaſneediſami. Vandenu Paſtariš.

Peē ſwehtku iſriħkoģumeem, namuš ſarogeem iģ- greſnoģot, turpmā buš jaecweħro ſchahdš Wiſaģſtaki 28. aprili apſiprinatiš noſajijumš: Taħdš ſwehtku atģadiģumōš, kaš war atkaut, namuš iģgreģnot ſarogeem, jāleela weeniģi Kreewu ſarogēš, kaſtaħwofchš iſ trim ſleģahm: angſchējā — baģta; widejā — ſila, un apaſ- ſchējā — ſarkana. Aħreģeģu ſarogē ir atģauģami tikai pee nameem, kaš eemēģi no ſweſchu walģu ſuģtneem un koģuģeem, un ari tad, kaš preeſch atbrauģuſchu aħ- ſemģu walbneeku ſamilģu loģeku un ĵitu goda perſonu godaſchānaš, tiktu atſiħiš namuš iģgreģnot wira tautāš ſarogeem.

Kroneſchanāš ſwehtku programš, peħj „Roſſ. Bedom.“ eſot tagad galigi tā noſajitiš: 8. maijā Rei- ſaru Majeſtetu nonaħtſchāna Petera piģi; 10. m. eebrāu- ſchāna Maſkawā; 11. m. walſſkāroga ſwehtſchāna; 12., 13. un 14. m. Majeſtetu gaweſchāna, kroneſchanāš iſſtudinaģumš un regaliģu noneſchāna troma ſahle; 15. m. kroneſchāna; 16., 17. un 18. m. apſweģinaģumu peemſchāna; 20. m. regaliģu noneſchāna atpaķal uſ Druģſheimaģu palatu un maltite preeſch muſſchneģibaš marſchaleem, pilfehčtu galwahm un daģchadu ſaħedribu un eeaģahģu preeſchneekem; 21. m. kauſchu ſweħſi un maltite preeſch pagāſtu weģakeem; 22. m. brauģchāna uſ Troģiģo Seraiģa kloģteri; 23. m. Preobraģkenſka un Semenowa leiģwardu regimentu 200 gadu ĵubileģa; 24. m. maltite preeſch aħreģeģu ſuģtneem, walſſpā- domneekem, ſenatoreem, aģģtaģeem piģģalmeekem, ſiaģtſekretareem, generalaģģutanteem, ſwiģtēš generaleem un ſģeģalaģģutanteem.

Par ſagatawoſchānaš uſ kroneſchānu Kreewu awi- ğeš ſneediš wehl ſchahdaš ſināš. Maſkawā bij iſpaudu- ſchahš walodaš, ka Iwerſkijaš eelā, pa kuru notikš Reiſariſtu Majeſtetu un wira pawadoru eebrāuģchāna Maſkawā, nama ihpafchneekem nebuſhot atkautš, iģno- mat baģkonuš un loģuš ſlatiģajeem. Bet ſchihš walo- daš beģ pamata. Īgnomaſchāna namu ihpafchneekem atkauta, til ween teem ĵauģemahš galwoſchāna par ſaweem weeſeem waj nomneekem. — Uſ platiģha pee Kremļa katedraleš, kurā notikš kroneģuma ĵeremoniģa, uſbuħwetaš 5 tribineš preeſch ſlatiģajeem. Uſ ſchihm tribinaħm atradiģeš Muhamedaneģſchu aģģtmaģi, kaš ſawaš ĵiģibaš dehl newar peedaliteš pee ĵeremoniģāš křiģiģā baģniģā, taħlak baģchadaš deputaģiģaš, kaš newar ar apģeģtu galwu ĵeremoniģai baģniģā kaħt but, un ĵita publika, kaš no Maſkawāš generalģubernatoriģa un muģiģ- neeku preeſchneeka dabujuģe biģeteš. ſlatiģaju pulķa uſ ſchihm tribinaħm buģhot 2500 perſonu. Wira pulķā atradiģhoteš ari kroneģuma iſriħkoģchānaš komi- ſģiģa, eelchleetu miniģtra palihģš generalaģģutantaš Iſche- rewiniš un daģchi ĵiti aģģtmaģi. — Aģģſtalā uſtrau- diģba par ſchihm tribinaħm peeder generalaģģutantaģm Iſcherewinam. Šweģho weeſu pulķā atradiģhoteš ari Dahnijaš un Greekijaš kłehniģi, bet wini pee- daliģhoteš pee kroneģuma ĵeremoniģaš iſnognito, t. i. kā priwat perſonaš ſem ſweſcha wāħda, tadehl ka peħj paſtaħwofchāš kaħtibāš kroneti walbineeki paſchi newar- ot peedaliteš pee ĵita walbineeka kroneſchānaš. — No awiģchu koģſpondenteem un ſihģetaģeem 60 perſonaš tilš peelaiģtaš pee kroneģuma ĵeremoniģaš. 2/3 daģaš no taħm buš aħreģemeš awiģchu koģſpondenti. Katriš no awiģchu koģſpondenteem, kaš no kroneģuma komiģģiģaš ĵiģiš peelaiģtiš, dabon pa kroneģuma laiku briħwu fortele un uģturu Kremļa piģi. — Kroneģuma ĵeremoniģa kate- drale wilķhoteš 3—4 ſundu. Peħj kroneģuma pa- beģģchānaš Uſpenſkaš katedrale notikš Reiſariſtu Maje- ſtetu un wira pawadoru proģeģģiģa jeb gahģeem uſ Ar- chāngeģģkaš un Wogoģawlenģkaš katedralem, no kureeneš Reiſariģkaš Majeģteģeš pahr Sarkano tiltu atģreeģģeš Kremļa piģi. Tur peħj kaħdahm atpuģſchānaš Ŀundahm tilš notureģš leelaiš ſwehtku meelaģš tā ſauķtā Grano- witaģa ſahle. Pee ſchi meelaģta peedaliģeš aģģģi aħre- ſemeš weeģi un eelchģemeš weeģu aģģģtaģā daģa. Ĵiti kroneģuma weeģi ſapulģeģeš tat paſchā laikā uſ goda meelaģtu ſewiģchā leelā peebuhwē, kaš ir pee Kremļa piģi ihpaſchi ſchim mehķam uſbuħweta.

Warschawa. Preeſch ilģaka laikā Waģſchawa, tā ari aplahrne, iſplatģiģeģš weħtiš, ka tureeneš kara ſpeħtš eģot eedaliģiš wairaf nodalaš, kaš 28. aprili ari pateeģi notiziš, tā „Pol. Koģeģp.“ weħģta. Kara ſpeħka nodaku komandanteem pawehģeģš, but uſmanigeem, tā lai, tiklihdiš kaħdi nemeeri iģģetōš, toš waretu jo dri.ģi aplahģet. — Paģrutāš ſtaģaģot pa Waģſchawaš eelām tā deenā kā naģti, kara ſpeħtš kaſarmēš ſtaħwoģ gatawš oģbrunoģeģš, un uſ waģaģchānaħm, ko kaš wiģš noģģime, dabuģot atģildi, ka warot atģadiģeģš taħdi pat nemeeri, tā peħrnāģā gadā un tadehl ĵaģeģot weenumehģ brunoteem.

No aħreģemem.

Aģģģtro-Uģģariģa. Franģuģchu legitimiģģiģu galwa, graģš ſchamborš (kłehniģch Ĵndriķiš V.) Ĵoreģāš pil- fehčā ĵuģot ſģimš pee miģſchānaš. Diwi Orleanu prin- tiģchi, Omaleš un ſchartreš herģogi, eģot atbrauģuſchi pee wira nahweš ĵultaš.

Dahnija. Daudš weetaš un ar galwāš pilfehčā, Kopenhāģenē, laģa paraģģtu preeſch adreģeš, kurā ĵuhdiš walģibu, lai ſpertu ſpeħģiģalūš ſokuš preeſch ſemeš ap- ſarģaģchānaš pret eenaģdneeku uģbrukuģeem kara laikā.

Buģģariģa. Par paģahģuģcho Buģģaru miniģtru křiģģi Peterbuģģaš awiģe „Rom. Wrem.“ tagad dabujuģe ſchah- daš ſiħlafāš ſināš. Striģģi miniģtru pulķā ſeħluſchēš dehl Soģģiģāš mitropolģta Miletģiģa. Šchis peħģeģā laikā bij ſaģģiģi ſģipraģi aiſſahwet Kreewu puģi un ſanaģģiģi ſģiħģģi ar tagad walģoģcho Buģģaru konſerwatiģo par- tiģu. Tā ka winau ſawā biģģapa aģģabalā bijā leelš ſwarš, tad wira pretineeki griģeģa gahģi wira, it ihpa- ſchi tadehl, ka bij ĵaidama jāuna deputatu ſelģchāna, kuraš laikā Miletģiģi butu wareģiģi ſģipri ſraħģdat pret walģoģcho konſerwatiģo partiģu. Miletģiģa pretineeki ap- ſuģģģeģa wira pee Greeku pareģģģiģģo ſģinoda, daſchabi apwainodami wira. Ĵiti Buģģaru mitropolģģi jeb biģ- ĳapi, kaš peedereģa pee Miletģiģa pretineekem, aiſſahweģa ſuģģģģibu un pateeģi panahģa konſtantinopolēš ſģinoda ſpreedumu, ka Miletģiģi uſ 6 mehneģģeem atģelamš no amata un noģuģģamaš uſ kaħdu kloģteri. ſchim ſpree- dumam pretioģģāš miniģtri Sobokoģiģu un Kaułbarš, kaš ir no Kreewu tautibaš; turpretim miniģtri no Buģģaru tautibaš, it ihpaſchi Stoilowš, kaš bij aģģleetu un baģ- niģāš leetu miniģtriģi, kaut gan taš tik 27 gaduš weģš, paſtaħweģa uſ ſpreeduma iſpiģģģchānu, jo mineteģeģ Buģģaru miniģteri bij Miletģiģa partiģāš pretineeki. Tā ka poliģģiģa

stahweja sem eelshleetu ministra Sobolewa, tad bes scha pehdeja atlaunas Miletija aissubstichana us klosteri ne-wareja tilt ispidbata, un Sobolewa, ar pascha knasa pee-krichanu, aisleedja spreeduma ispidbichanu, atfautda- mees us to, ka Greetu pareistizigam sinodam Konstanti-nopolē ne-efot teefibaš, atzelt bes Bulgaru waldivas ap- stiprinafchanas kahdu Bulgaru mitropokitu. Vet nu ministriš Stoilows padarija nelikumigu waros darbu. Wiafch lika us fawu galwu nafts laika fagrahbt Mi- letiju, eemest to rads, netaubams tam ne ftaki ap- gehrbtees, un auleem aiswest to no Sofijas us kahdu tablu klosteri. Pabri fundas pehž Miletija aissubstijuma Ruffschukas mitropokits Grigorijš, kas bij Miletija ni- nafais pretineeks, seenehna wina amatu un notureja deemkalposchamu Sofijas basniza. Odra deenā, kad wifs jau bij padariš, Sobolews dabuja notikumu finat. Wiafch tulit kopā ar Kaulbarfu eefneedja kaasam luh- gumu deht atlahpfschanahs no amata, isskaidrodams, ka ar tahdeem beedreem, kahdi Stoilows, newarot kopā

stahdat. Knas nepeenehna Sobolewa un Kaulbarfa atlahpfschanahs luhguma, bet turpretim atlaida Stoilowu un zitūs Bulgaru tautibas ministrus, kas bij stahjuschees us Stoilowa pufi. Sobolews tad fastahdija jaunū mi- nisteriju, kura tagad wairš partiiju schelschanahs naw. Schweiz. Ji Schweizš polizijas firojuma par pagahjuscha gada darbeem redsams, ka pashtamā Wahzu sozialdemokrata Mosta awise „Freiheit“ (brihwiba), kas agrak isnahza Londonā, pehn kahdu laiku tikuse isdota Schweizē, bet nowembra mehnesi tikuse pahzelta us Nu- Yorku Seemel-Amerikā. Tur par awises redaktoru atkal esot Mosts, kas, ka sinams, pehž fawa zeetuma foda no- fehdejuma no Anglijas aisbrauzja us dshwi Amerikā. Kahda otra sozialistu awise „Revolt“ (dumpineeks), kas isdota Franzuschu waloda, wehl tagad pastahwot Genesē pilfhtā. Schihs awises redaktors agrak bij Kreemu knasš Krapotkins, kas tagad atrodahs Lionas zeetumā. Abas minētās sozialistu awises isschirahs no ziteem sozialistu laikraksteem zaur to, ka wixas wifnif-

naki usbruhk pastahwofchaj kahrtibai, pretojahs jihnizeem ar likumigeem lihdselkeem un mahza, ka sozialisteem esot jastrahdā tilai ar dunzi, revolweru un dinamitu. Egipre. Suezja kanala atziju beedriba nodomā pehž kahdam nedelam noturet Pariseš kapulzi, kura spre- dishot par preekschlikumu, raft otru Suezja kanalu. Da- schi atziju beedribas lojekli esot fajehguschi, ka otra Suezja kanala ralkšana esot nenowehrschama, un ka ta- deht kanala beedribai labaki deretu paschaj raft scho ka- nalu, nekā atkaut to darit Angkeem. Ja diwi kanaki butu israkti, tad no teem weens pastahwigi waretu deret preeksch fugeem, kas brauz no Widus-juhraš us Sarkano- juhru, un otris atkal preeksch fugeem, kas brauz no Sarkandš-juhraš us Widus-juhru.

Urbildigs redaktors: **Stahja Juhliš.**
No zensures atwehlets, Riga, 11. maija 1883.

Sludinajumi.

Zaur scho daru sinamu, ka fawu weikalu esmu pahzehlš no Ra- toku-eelas **Zuf. Katrihnes-celtu Nr. 9.** No 31. marta fahot tam jaunajā weetā peeneemu masgafchanā un tibrischānā wifa- dus dahmu un fuugu apgehribus; tapat ari usnemos pehrwefschanu wifadās pehrwēs, welfschonu, priefschonu, drufschanu un de- gatereeschanu.
Ar zeenifschanu
M. Schidlowſky's.

MUSIKA
no 7—11 wihreem, preeksch sakumu fweht- keem dabujama pee **C. Daneberga, Se- mitē.** Pastelleschouas preeksch pawairota lora peeneem ari **M. Schwarzbergš,** Jrlawā un **R. Berlinš,** Petertalē.

Jaunas grahmatas:
Wilschu abheze à 10 kap.
Wendes walgs, latwifki no Jwano- wifſcha.
Puhzifschu Gederta un beedra jagahdiba.
Zeem. pag. walhem peedabwajam
galwas naudas grahmatinas
us laba papibra un
magafinas grahmatinas.
Puhzifschu Gederts un beedris, Riga.

Wehlreis
Pahrstrauta Jahnis
ar fawahm domahm un
Montanus
ar tahdahm paschahm domahm.
No **Kalninceka.** — **Maksa 20 kap.**
Riga, Puhzifschu Gederta un beedra ap- gahdiba.

Manā drufatawā, Wehwern-eelā Nr. 5, ir drufataš un dabujamas schahdas jaunas grahmatas:
Mitu mans mihtais Augustinſch.
Wbleftibas nahitufsch. **Maksa 5 kap.**
Nekehraposchs, pilnigš
laika paregis,
kas ikkatram nepezeefschami wajadfigš un koti derigš.
Maksa 10 kap.
M. Jakobsons.

Maltu Gipsi,
labalos mehslus preeksch abholina un pahf- schu-augeem, pahrdod
gipsa fabriki no
J. C. Zelm'a,
Riga, **Palejas eelā Nr. 9.**
(see Jaunem wabrteem.)

Muhrneeku gipsi,
muhra krihtu tapat wifaš sortes
krahfns podu lehti peedahwā
J. C. Zelma
gipfes un krahfns podu fabrika
Riga, **blakam Wüllera drufatawai.**

E. Jakobsonna buhwmaterialu pahrdotawa
Zelgawā, Dselszeta eelā Nr. 5,
schchreffeelā pa kreisi rofi, eepretim jaunajam zeetumam, peedahwa par lehtakajahm zenahm no fawa labi ismekleta un bagati apgahdata faufu buhwmaterialu lehgera, ka:
egles un preeschu balkus, plankas, dehtus, laftas, spundctus un chweletus dehtus, grihdu lihftes, alkſchuu plankas un deht- us, eeksch- un ahra kleidungas wifadā garumā un beesumā, tapat ari preeschu slihpuru nomatus, needrites, skalus, wifadas sortes keegelu dubultas un krahfns klinkinus, kalkus, dakstinus un Augtu keegelus.

Lai katra beedriba, eestahde un katrs ihstems pawalstneeks waretu us muhsu Semes Tehwa kroneschanas fwehtkeem wina bildi cegahda- tees, pahrdodu tagad

Keisara bildes,

eljas krahfahm, feltotā rahmē par 1 rabl. 75 kap.
Ari dahrgakas ir dabujamas manā grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawā, **Ahr-Rigas Kalku eelā Nr. 14.**
Puhzischu Gederts un beedris.

N i t a u r ē.

Teatris un Latweeschu-Kreemu konzerts.
1883. g. 22. maijā.
Sahkums pulksten 1/26 pehž pusē.

I.

Kahds brihdis kantori.

(Zoku luga weenā gehleenā.)

II.

1) **Sche brahligi mehš stahjam** Wihru foris.
2) **Нѣтъ на свѣтѣ лучшей доли.** Kwartete.
3) a. **Meitin fehdej' aif uhden'.** Kwart. Latw. taut. ds.
b. **Diwi firmi kumelin.**
4) a. **Вотъ вззошла луна.** Kwartete.
b. **Да оравъ мужьякъ край дороги.** Kwartete. Kreemu t. ds.
5) a. **Kur preedite tawi sari.** Kwartete. Latw. taut. ds.
b. **Siti duhmi nokuhpeja.**

III.

Alidsenis teefas preekschā.
(Zoku luga weenā gehleenā.)

IV.

6) **Schini fwehtā brihdi** Wihru foris.
7) **Въ темномъ лѣсѣ такъ легко дышать** Kwartete.
8) a. **Brahlits fawu ihstu mahfu.** Kwartete. Latw. taut. ds.
b. **Singetaju seewu nehmu.**
9) **Makts flawa** Wihru foris.
10) a. **По полю, полю чистому.** Kwartete.
b. **Возлѣ рѣчки, возлѣ мосту** Koris.
Pehž tam:

Weefigs wakars.

Genahkums par labu kahdam Peterburgas studentam.
M. O. B. preekschneeziba.

Schahdas skolās grahmatas dabujamas

no Puhzifschu Gederta un beedra apgahdibas:

- 1) **Dabas mahzibas** pirmas kurs tantas skolahm. **Sastahdijis J. Kalnufsch.** (Dra- pahrlabota un pawairota drula.) Cefeeta beefis mahkš 30 kap.
- 2) **Geografija tantas skolahm.** **Sastahdijis R. Koomans.** Ar daubš shmejjumeem. Cefeeta beefis mahkš 40 kap.
- 3) **Kreemu walodas mahziba.** **Sastahdijis aprinka skolotajš Dabš.** Schim brihšcham ta labatā Kreemu walodas mahzibas grahmatā illab preeksch skolahm, ka preeksch paschu mahzifchanahs. **Maksa cefeeta 40 kap.**

Odams superfossatus

13 1/2 %

famaltu gipsi,

koti derigu preeksch abholina un pahfſchu augeem, labi dihgstofschas farkonā
abholina un timotina
fehklas
peedahwā **Chr. Silberts,**
Zelgawā, Katoku eelā Nr. 49.

Rungu drehbju magafina

no
Chr. Lermann,
Riga, Zeelā Kaleju eelā Nr. 21,
(Zahnu eelas fuhri.)
pahrdod seemas paletos un biffes par ee- pirkſchanas zenahm, wafaras paletos un ap- gehribus pehž leelakās iswehles.

Stempelpapihri

un
stempel-markas
pahrdod **E. Jakobsons,**
Zelgawā, Katoku-eelā Nr. 16, sakajā bodē.

Rigas Latw. beedriba.

Swehtdeen. 29. maijā 1883.
Jsbraufums salumōš
pa dselszetu
us Durbu pee Tufumas.
Maksa par turp un atpalat brautumū à 150 kap.
Behneem wufjenas.
Peectureš: **Tornakalnā, Saſulaukā, Wilde- rindš, Majorōš, Dubultōš, Meluſchōš, Afe- rōš, Slogā, Kemerdš un Smardē.**
Kas fwehtu weetā ween peedahwā, makšā 30 kap.
Jsbraufs: **Riga no Tufumas dselszeta stan- zijas plift. 7 rihtā.**
Ulbraufs: no Tufumas 1/210 wakarā.
Kahrtibas komifija.

Rigas Latw. beedriba.

Kroneschanas fwehtku trefschajā deenā:
BALLE
beedreem, lauzineekem un dahmahm.
Maksa à 25 kap.
Balles: **fahkums plift. 1/29 wakarā.**
beigas plift. 3 rihtā.
Namu flehgs pulksten 4 rihtā.
Kahrtibas komifija.

Tufumas beedriba.

Keisara kroneschanas deenā.
Weefigs wakars,
ar runahm, dsjedafschanu, dangofschanu un musiku.
Eseja: beedreem un wina familijahm bes makšas, zaur beedreem ewesieem lauzineekem lungeem 1 rbl. fundsem 30 kap.
Sahkums pulkst. 6 wakarā.
Preekschneeziba.

No 9. maija sch. g. atrodahs mans weikals ar gipses, krahfns podu un krihta noliktawu
Zeelā Kehnin-eelā Nr. 32.
Antipowa namā, blakam amatneezibas beedribas namam.
J. C. Zelm s.